

Tulajdonos: „Frída” S. A. bejegy. la Trih.
Bihar Fsoo. 1798—1938

Felelős kiadó:
Üzv. PÁSZTOR EDENE

Alapította: PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő:
Dr. Zoltán Jenő

Bejegyezve: Tribunalul Bihar Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, P. M. Viteazul 4.

Öfelsége és Mihai nagy- vajda jelenlétében temették el Miron Cristea pátriárkát

Bukarest, márc. 14. Kedd délelőtt 11 órakor kezdődött Miron Cristea pátriárka temetési gyászszertartása.

A temetésre számos külföldi küldöttség érkezett. Delegációt küldött a lengyel orthodox egyház, a görög egyház, megjelentek az összes Bukarestbe akkreditált követek, a királyi tanácsosok, a kormány tagjai teljes számban a Front legfelsőbb tanácsának tagjai, a katonai és polgári hatóságok vezetői.

11 óra előtt néhány perccel érkezett meg Öfelsége II. Károly király és Mihály nagyvajda.

A székesegyházban 11 órakor kezdődött a gyászszertartás az összes metropoliták és püspökök jelenlétében. — A gyászdalok elnéklése után az első gyászbeszédet Nicodem metropolita mondotta és méltatta az elhunyt érdemeit.

Armand Călinescu miniszterelnök a kormány nevében búcsuzott a nagy halottól.

— Ebben a pillanatban — mondotta —, amikor nagy pátriárkánk elköltözik tőlünk, lelkeink találjanak vigasztalást az ő életében. Valóban mily boldog volt ez az élet! Egyszerű parasztszülők gyermeke, egy hegyipásztor kereszteli meg 1868-ban Ilie napján és e szent nevet veszi fel. Ilie Cristea az iskolában az első közé emelkedett és életét a hitnek szenteli.

A miniszterelnök ezután rövidszertűen végigvonul az elhunyt pátriárka életén, ismereti egyházi és ujságírói működését.

— Amikor a gyűlölet és méghozzá ellen Öfelsége a király a románok egyesülésére apellált, Miron Cristea elsőnek értette meg a hívó szót és állott Öfelsége szolgálatára. Ti politikai vezetőférfiak — mondotta — tegyetek félre a beneteket elválasztó személyes okokat és jöjjetek az ország

szolgálatára.” Emléke örökké áldott lesz.

A miniszterelnök gyászbeszéde után a koporsót a magasrangú egyházi férfiak és katonatisztek vállukra vették és a gyászmenet körüljárta a székesegyházat.

A koporsó mögött haladt Öfelsége, Mihály nagyvajda, majd Armand Călinescu miniszterelnök, a királyi tanácsosok, a diplomáciai testület tagjai, a kormány tagjai, az országőr parancsnoka és a küldöttségek.

A gyászmenet körüljárta a székesegyházat, majd vissza-

tért és a koporsót gyászdalok éneklése közben leeresztették a kriptába. A közönség ekkor könnyekbe tört ki.

Öfelsége és Mihály nagyvajda tizenkét óra után néhány perccel távozott el a székesegyházból.

Dr. Zigre kultusz- miniszter beszéde

(București.) A görögkeleti egyház zsinatja hétfőn délelőtt ünnepi ülésen áldozott Miron Cristea pátriárka emlékének. Dr. Zigre Miklós kultuszminiszter olvasta fel a zsinatot

megnyitó királyi kéziratot, majd Nicodem metropolita, helyettes patriárka emlékezett meg kegyeletes szavakkal az orthodox egyház első főpapjáról.

A patriarkia kórusának gyászéneke után a kormány nevében dr. Zigre kultuszminiszter parentálta el a patriarkai miniszterelnököt, méltatva ennek Nagyrománia megteremtésében vitt szerepét. A nemzet hálás volt vele szemben és a legmagasabb méltóságba emelte. Colan püspök, a patriarka emberi kvalitásait méltatta, majd Nicodem metropolita köszönetet mondott Simion püspöknek, a bolgár egyház képviselőjének Románia gyászában való részvételéért.

Időjárás

A hőmérséklet továbbra is hűvös marad. Észak-északkeleti szél, a hegyekben havazás.

Összeült a szlovák parlament hogymondja Szlovákia elszakadását

A pozsonyi rádió keddi déli híradása már sejtetni engedte, hogy Szlovákia végleges elszakadása és német protektorátus alá való helyezése már csak órák kérdése.

„Szlovákia — mondotta a rádió — történetének új állomásához érkezett. Tiso dr. volt miniszterelnök hétfő délelőtt repülőgépen indult el Berlinbe, ahova délután öt órakor érkezett meg. A tempelhofi repülőtéren Hitler szertartásmestere fogadta, aki a külügyminisztériumba vezette. Itt Ribbentropp külügyminiszter fogadta Tisot, akivel rövid ideig tanácskozott, majd Hitlerhez vezette.

Hitler és Tiso tanácskozása este 19 óráig tartott. A kancellártól való távozása után Tiso ismét Ribbentroppal tanácskozott, majd visszaindult Pozsonyba.

Szidor kérésére a szlovák parlamentet keddi délelőtt 10 órára összehívta Hacha köz társasági elnök. A parlament azonnali összehívását követelte Tiso is.

A szlovák parlament ülésén az összes tagok megjelentek. A parlament ülésétől sorsdöntő fordulatot várnak.

A parlament ülést zárt ülésnek nyilvánították. Sem diplomatákat, sem ujságírókat nem engedtek be. A parlament épületét rendőrkordon és a Hlinka gárdisták veszik körül. Hír szerint az első szónoka Sidor, a második Tiso.

A magyar határőrök elfoglalták a cseh Órhegyalját

A budapesti rádió jelentése szerint a cseh—magyar határon több súlyos határcídens történt. A munkácsi cseh ha-

tárórság lövöldözni kezdett, a magyar határőrök viszonozták a támadást, majd ellentáma-

dásba mentek át és elfoglalták a cseh-szlovák területen levő Órhegyalját.

Legújabb távirataink az 5-ik oldalon

NA: húsvéti ajándékokciónk 2. száma

Súlyos vasúti szerencsétlenség a bucuresti-constantai vonalon

Figyelmetlenségből kisiklatták a bucurestii személyvonat egyik kocsiját: 4 halott több sebesült

Bucuresti, márc. 14. Vasárnap délután Sărulesti állomáson, a bucuresti-fetesti-constantai vonalon súlyos vasúti szerencsétlenség történt. A 9003. számú személyvonatnak a Sărulesti állomásra való befutása alkalmával a szolgálatos forgalmista a vonat beérkezése és megállása előtt, az

utolsó személykocsi alatt megfordította a váltót. Az utolsó előtti kocsi még szerencsésen átjutott a váltón, az utolsó harmadosztályu kocsi azonban kisiklott és felfordult.

A kocsi romjai közül holtan húzták ki Ana Grigore Stefan asszonyt, Dorca Ioan katonát, aki a constantai légi bombázás és céllovészeti iskolához volt

beosztva, Constantin Izmainanu piatraolti földművest és egy 16-17 éves leányt, akinek személyazonosságát még nem sikerült megállapítani. A felfordult kocsi összes többi utasai megsérültek.

Az azonnal beindított vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenségért Pasa Victor forgalmistát és Draghiciu váltókezelőt terheli a felelősség.

A légügyi minisztérium fontos felhívása a vállalatokhoz

Minden 500 ezer-1 millió lej alaptőkéjű vállalat köteles bejelentéseket tenni a minisztériumnak

Az „aktív és passzív légvédelemről” szóló, a Monitorul Oficialban 1939. március 6-án megjelent törvény 41. paragrafusa alapján mindazok a kereskedelmi és ipari vállalatok, amelyek 1937 december 31-én magánvállalatok esetén 1 millió, társasvállalatok esetén ötszázezer lei aláírt tőkével rendelkeztek, kötelesek a törvény megjelenésétől számított harminc napon belül, vagyis április 5-ig egy nyilatkozatot letenni a „Casa Fondului National al Aviatiei”-nél Bukarestben, B-dul Regele Alexandrii No. 14 alatt. A nyilatkozatnak a következőket kell tartalmaznia:

- a) A vállalat megnevezése.
- b) A vállalat jogi formája (magán, vagy társasági vállalat).
- c) Székhely.
- d) A vállalkozás tárgya.
- e) Kihasználási forma (saját költségre vagy bérbeadva).
- f) A felhasznált motorikus erő.
- g) A munkás és adminisztratív személyzet létszáma.
- h) A vállalkozási alkotó konstrukciók leírása és vázlatai.

Ehhez a nyilatkozathoz két példányban csatolni kell az 1937. évi mérleget és nyereség és veszteségkimutatást.

A nyilatkozatot mellékleteivel együtt zárt borítékban kell küldeni és a borítékon feltűnően feltüntetett „Apărarea pasiva” megjegyzéssel.

Ugy a nyilatkozatot, mint a mellékleteket a cégtulajdonos vagy olyan személyek ellenjegyzik, akiknek joguk van cégjegyzésre.

Azok a vállalatok, amelyeket újabban alapítottak, vagy amelyeket a jövőben fognak megalapítani, ugyanennek a

törvénynek a hatálya alá esnek az első üzleti év befejezése után.

A törvény 55. paragrafusa szerint mindazok a vállalatok, amelyek nem nyújtják be kellő időben nyilatkozataikat, vagy a nyilatkozatban hamis adatokat szerepeltetnek, vagy pedig cégjegyzésre nem jogosult személyek ellenjegyzésével küldik be, azok büntetés alá esnek. Ez a büntetés a hi-

vatalból megállapítandó légvédelmi hozzájárulás összegével arányosan 10-25 százalékot tesz ki.

A visszaélések megállapítása a „Casa Fondului National al Aviatiei” szervei által történik.

St. Veron igazgató,
Rizescu intendáns-örnagyaligazgató.

A nagyváradai bűnügyi bíróság távirati rendelkezésére

Ismét letartóztatták Kuk Jenőt

Szatmár, márc. 14. Annakidején jelentettük, hogy a nagyváradai Tábla vádtanácsa óvadék ellenében elrendelte Kuk Jenő feltételes szabadlábrahelyezését. Kuk Jenő azóta szabadlábon várta, hogy hároméves és másfél éves fogházbüntetésének egyesítésében határozatot hozzanak.

Hétfőn délelőtt a nagyvára-

di bűnügyi bizottságtól távirati rendelkezés érkezett a helybeli ügyészséghez. A rendelet utasította az ügyészséget, hogy Kuk Jenőt tartóztassa le.

Ennek értelmében Kuk Jenőt letartóztatták és bekísérték az ügyészség fogházába, ahol eddig már közel három évet töltött ki büntetéséből.

Hűtlen elhagyás miatt -- ezer lej pénzbírság

Nagyvárad, márc. 14. Az új büntetőtörvénykönyv büntetnének minősíti hűtlen elhagyást. Az elhagyott feleségek pedig élnek a törvény adta lehetőségekkel és a bíróság előtt vonják felelősségre a csapodár férjeket. Stanciu Vasile Krasznaterebesi (szatmármezei) lakos hat havi házasság után elhagyta a feleségét, beköltözött Szatmárra és egy másik asszonnyal költözött össze. A fe-

lesége feljelentette Stanciut és a szatmári törvényszék felelősségre vonta a férjet. A törvényszék bűnösnek mondotta ki Stanciut és hűtlen elhagyás címén 1000 lei pénzbírságra ítélte. Stanciu felebbezett és a tábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

Halesciuc Vasile a máramarosmezei Petrova községbeli lakos elhagyta feleségét és há-

2

szelvény

amely összegyűjtve feljogosít 1939 március-április hónapban tartandó húsvéti ajándékközlőnkben való részvételre

rom kiskorú gyermekét. A feleség feljelentette Halesciucot, akit a máramarosmezei törvényszék egy hónapi fogházra ítél és havi 500 lei tartásdíjra kötelezett. Halesciuc felebbezett és a tábla tegnap foglalkozott a felebbezésével. A tábla helybenhagyta az ítéletet, de három évre felfüggesztette az ítélet végrehajtását.

Három biharmegyei

főszolgabíró kinevezése

HÁROM biharmegyei főszolgabíró: Chiș Corneli, dr Greavu Aureli és Neagu Aureli az egészségügyi miniszter az egészségügyi intézmények fejlesztése érdekében kifejtett munkássága miatt az elsőosztályú egészségügyi érdemrenddel tüntette ki. A kinevezés a három érdemes főosztályos tisztelői körében ószi örömet kellett.

NATHA ELLEN Diana sós-borszesz bedörzsölés.

— Legett a Tătărescu által ajándékozott kolostor. A crasnai kolostor lakói tegnap reggel észrevették, hogy a kolostor északi szárnyán lévő épületből lángok csapnak ki. — Azonnal az épület és főleg az abban lévő butorok mentésére siettek és sikerült is kiüríteni az egész épületet. A leégett épületet tavaly építtette Tătărescu volt miniszterelnök, királyi tanácsos és a kolostornak adományozta.

Katonai LIVRET könyvecskék

ismét kaphatók a

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața M. Viteazul
4. sz. Telefon 2800.

Magyar író is szerepel az állami „Munka és Jókedv” színház műsorán

Miért nincs magyar társulata az állami munkásszínháznak

(Nagyvárad.) Ioan Victor Popa, a fiatal román író-generáció egyik legizmosabb tehetségű tagja. „Muskátli ablak” című vígjátékát a nagyváradi színházban két évvel ezelőtt mutatták be magyar nyelven, még pedig a kritika és a közönség egybehangzó megállapítása szerint — a román színház irodalom magyar nyelven megismertetett termése közül — a legnagyobb sikerrel. Amikor Ralea munkaügyi miniszter kezdeményezésére a „Munka és Jókedv” akció keretében önálló munkásszínház létesítettek — a miniszter Victor Ioan Popát nevezte ki a színház igazgatójává. S ez a választás igen szerencsésnek bizonyult. A „Munka és Jókedv” színház, amely a bukaresti előadások után turnéban járja végig az összes vidéki munkáscentrumokat, 5 és 10 lejes helyérek mellett szórakozást nyújt a színházba azelőtt alig járó munkásközönségnek, mint egyetlen más fővárosi társulat sem. A legkiválóbb színészek együttesen, saját díszletekkel játszanak és annyira pontos, összevágó művészi előadás, hogy például sugó — egyáltalán nincs. Amikor Ralea munkaügyi miniszter Nagyváradon járt, nem ok nélkül jegyezte meg Chirila polgármester, hogy a „Munka és Jókedv” színházhoz hasonló művészi teljesítményt eddig egyetlen turnézó fővárosi társulat sem produkált Nagyváradon.

Az elmúlt hét péntekjén egy régi román vígjátékot: „Haplea a gazdájánál” című komédiát játszotta el a társulat Nagyváradon, zsufozott házzal, hatalmas siker mellett.

Beszélgetés az író-színház igazgatóval.

A harmadik felvonás közben az öltözőben beszélgetünk Victor Ioan Popa igazgatóval. Maga a megtestesült szerénység.

— Nagyon nehéz feladat, a mire vállalkoztunk — mondja, — Színházat adni egy olyan publikumnak, amely eddig talán soha nem tudott eljutni a színházba — mert nem volt pénze hozzá. Mi elvisszük a társulatot, ugyanúgy, ahogy Bukarestben játszunk, a díszlettől kezdve az utolsó pohárig mindent magunkkal viszünk a legutolsó bányavároskába is, ahol sohasem volt színház. Már most a program összeállításánál igen nagy körültekintéssel kell eljárunk: szórakoztatni és nevelni akarunk. Súlyos, szociális problémákra először nem nyújthatunk a mákat tárgyaló darabokat közönségnek — ezt a közönséget — mondom — előbb a színházbajárára kell nevel-

nünk. Sokszor fegyelmezetlen még ez a közönség — de már jelentős eredményeket értünk el és dicsekvés nélkül mondhatom, örömmel várnak mindenütt. Három társulat sem tudná kielégíteni az igényeket.

Magyar író színdarabja a műsoron.

— A programot — mondja egyelőre nem nyújthatunk a Popa igazgató — úgy állítottam össze, hogy minden Romániával szomszédos ország irodalmából lehetőleg bemutat-hassunk egy-egy jellemző színdarabot. Legnagyobb sikerünk eddig Fratisch Langer cseh író „A tevé átmegy a tű fölé” című színdarabjával volt. De felvettünk a műsortervbe egy orosz író, sőt egy magyar író is.

— Ki ez a magyar író?

— Tamás István. Színdarabja: az Aranyhal. Azt hiszem, Budapesten színterület.

— Nem lehetett tulhangoz-sikere — mondjuk. — A mi színházunk műsortervére nem került.

— Mindegy — mondja Victor Ioan Popa. Az én szememben nem a közönség-siker a döntő. Az én legutóbbi darabomat is meglehetősen hüvösen fogadta a kritika. Azt írták, hogy nem a közönség szájaíze szerint írok és tulságosan irodalmi vagyok. Tamás István színdarabja nekem nagyon tetszett: egy Svájcban nevelkedett bácskai magyarlány küzdelme nyakas-magyar apjával egy doktor szerelméért. Ugy hiszem regényalakban is megjelent. Nagy sikert várok tőle.

Miért nem lehet a „Munka és Jókedv”-nek magyar színháza is?

Most egy merész kérdést kockáztatunk meg:

— Vajon nem lehetne-e a kisebbségi magyar munkásszínház létesíteni? A munkásság nem bírja annyira az állam nyelvét, hogy a „Munka és Jókedv” színtársulat előadásait megérthesse, bármennyire is kitűnőek ezek az előadások, viszont az olcsó belépőjegyek mellett ő is szívesen kielégítene kulturigényeit és menne szórakozni.

Victor Ioan Popa nem késlekedik a válasszal:

— Ne higgye, hogy ez a kérdés nem foglalkoztatott bennünket. Targyaltunk is róla. Nem szabad azonban elfelejtenie, hogy nekünk nemcsak magyar kisebbségi munkásaink vannak. Resicán és a többi munkáscentrumokban tömegével dolgoznak szász munkások, Besszarábiában oroszok,

Bukovinában zsidók. Ha igazságosak akarunk lenni,

magyar, német, orosz és jiddis-színházat kellene csinálnunk.

Beláthatja, hogy ez lehetetlen-ség. Beszéltem én Kolozsváron erről a kérdéssel dr. Kádár Imrével, a „Thalia” igazgatójával is. Ugy gondolom, hogy a kérdést

vagy egy népopera-társulat megszervezésével, vagy egy operett-együttessel oldjuk meg.

Az opera és operett internacionálisabb és szórakozást fog nyújtani annak a munkásnak is, aki nem érti még tökéletesen az állam nyelvét.

Az írók nyugdíjintézte.

Most az írók nyugdíjintézetére terelődik a beszélgetés. — Victor Ioan Popa kijelenti, hogy ő is csak az újságokból értett az érdekes tervről, a mely igen nagy meglepéssel tölti el az írókat.

— A román írók — mondja Victor Ioan Popa — rendse-

rint fiatalokkorukban „kírják” magukat. A háború előtt alig volt 30 éven felüli aktív író. de ma is alig találunk író 40 éven felül, aki új művekkel gazdagítaná az irodalmat. Talán az egyetlen Sadoveanu kivétel. Bratescu-Voinești már régen nem ír és általában az öregek valóban rászolgáltak a nyugdíjra. Persze nem kell ezt a „nyugdíj” szót szó szerint venni, nem jelenti azt, hogy a „nyugdíjas” író most már nem írhat, ha tud. Inkább állami segítség, állami támogatást jelent, ami — őszintén szólva — eddig is megvolt. A román állam sohasem hagyta cserben az igazán tehetséges írókat, állásokba, színekurákba juttatta őket.

— És a kisebbségi írók?

— Bizonyára rájuk is ki fogják terjeszteni a nyugdíjazási rendszert. Hiszen a kisebbségi újságírók is tagjai az Újságírók Nyugdíjpénztárának.

A tüzőltő bejön, hogy eloltsa a lámpát. Az ügyelő jelenti, hogy minden készen áll. éjjel 1 órakor indul a vonat Kolozsvárra, ahol három előadást tartanak holnap.

Az érdekes beszélgetés véget ér. (p. m.)

Gál-féle román-magyar és magyar-román szótár mindenkinél nélkülözhetetlen — csak 25 lei. Kapható lapunk kiadói hivatalában.

A biharmegyei származású Rotschildné

Wertheimstein Rózsika különös kutyapere a londoni bíróság előtt

KÖZÖLTÜK MÁR, hogy az angol királyi pár fogadóestélyén első ízben bemutatásra kerülő udvarképes fiatal lányok sorában helyet foglal Tatarescu párisi nagykövet leánya is.

A londoni lapok most közlik a bemutatásra kerülő ifjú hölgyek névsorát és megtudjuk, hogy a leendő angol fasiszta vezér, Sir Oswald Mosley lánya egyszerre kerül bemutatásra Naomi Rotschilddal a Nagyváradon is jólismert Rotschild család leányával.

SHA MÁR a Rotschild családnál tartunk, számoljuk be arról is, hogy a biharmegyei származású Rotschild, özvegy Wertheimstein Rózsika milyen furcsa kutyá-ügy kapcsán szerepelt a londoni felsőbíróság, a Court of Justice előtt. Wertheimstein Rózsika ladyt lord Rotschild

hagyatékával kapcsolatban hí volt perbe egy angol kutyatenyésztő, Mrs. Harner. Az 1937-ben elhunyt Lord Rotschild ugyanis elnöke volt a klubnak, amely célul tűzte ki, hogy a pireneusi hegyi kutyákat népszerűvé tegye Angliában. Mrs. Harner azt panaszo-olja, hogy Rotschild lorddal annak idején megállapodást kötött, hogy a neki adott Mon-ne nevű kutyát kívánaira a régi tulajdonos Mrs. Harper rendelkezésére bocsátja és a kölykeit is visszaadja neki. A panaszos szerint lady Sybill Grant, akinek Wertheimstein Rózsika a kutyát elajándékozta nem tartotta be a Rotschild lorddal létrejött megállapodást. Számos tanu kihallgatása után Branson bíró a keresetet elutasította és a felperesi költségek megfizetésére kötelezte.

Iskolakönyvek kötését

a legolcsóbban vállalja a

PASZTOR EDE cég

könyvkötészete, Piata Mihai Viteazul 4

Hitler ultimátumot intéz Prágához?

A végsőig feszül a helyzet Szlovákiában. A német sajtó bevonulást sürget

A legújabb jelentések szerint Szlovákiában a helyzet hétfőn igen súlyosra fordult. Németország beavatkozásra késül. A helyzet percről percre súlyosbodik.

Távirataink a következők:

A cseh vidékeken hatalmas németellenes tüntetések zajlanak le.

Olmützben, Brünnben, Königsfelden és Iglauban a tömeg a horogkeresztes párt jelvényt viselő németeket, sőt Iglauban a német párt vezetőit le is tartóztatták, mert azok a pártépületre a horogkeresztes lobogó mellé nem voltak hajlandók a cseh zászlót is kitűzni.

A D. N. B. szerint a németellenes tüntetéseknek a jel-szava:

„Éljen Benes, éljen a független Csehszlovákia.”

Fritz Novak új igazságügy-miniszteri Prágába érkezésekor ellenséges tüntetés fogadta.

Husztli jelentés szerint a cseh katonaság Királyházán átkutatta a Stics-gárda lakatnyáját, elkobozta a fegyvereket és tíz emberit letartóztattak. Husztion a Stics-gárdistáknál megtalálták a galíciai Stics szervezetek névsorát.

Be kell szolgáltatni a fegyvert és lőszert a Zipszerföldön.

Pozsonyi jelentés szerint — közli a Rador — a cseh csapatok Engeraunál megtiltották a Dunán való átkelést. A menekültek, akik Engerauba érkeztek, azt állítják, hogy Pozsonyban és Blumenauba újabb cseh erősítések érkeztek meg. A német távirati iroda jelentése szerint a budweisi rendőrség elrendelte több német letartóztatását. A lakosság izgalomsága percről-percre nő.

A Késmárkon megjelenő „Kárpáti Post” jelentése szerint Nezl cseh tábornok felhívást bocsátott ki, közölve, hogy a Zips környéki kritikus helyzetre való tekintettel mindenki köteles engedelmeskedni a katonai hatóságok parancsainak. A felhívás halálbüntetéssel fenyegeti meg az ellenszegülőket. Tizenkét órán belül minden fegyvert és lőszert be kell szolgáltatni a katonai hatóságokhoz, tilos a külföldi rádióállomások hallgatása, bevezették a levél- és újságencenzúrát és felfüggesztették a magánlakások sérthetlenségének elvét.

Pozsonyba érkezett hírek szerint Eperjesen a magyar-ság vezetőit letartóztatták.

A csehszlovák államtanács hétfő este a késő éjszakai órákig tanácskozott. Hír szerint a központi kormány három tagja Fischer belügyminiszter, Sirovy tábornok és Halevska távoznak a kormányból. Prágában hétfőn este rendkívül feszült volt a hangulat, az a hír terjedt el, hogy a német kormány ultimátumot intéz a csehszlovák kormányhoz. Az ultimátum azonban nem érkezett meg.

Németország nem maradhat tétlen

A berlini lapok kizárólag a szlovákiai és csehországi eseményekkel foglalkoznak. A német sajtó szerint amíg szombaton és vasárnap Németország csak mint érdektelen fél tekintette a szlovákiai eseményeket, amelyet a szövetségi állam belügyének minősített, ma már a csehszlovákiai németiséget ért támadások után, amelyek a németek élet és vagyonbiztonságát fenyegetik, a német kormány nem maradhat tovább tétlen. A berlini lapok ugyanolyan címetek adnak tudósításuknak, mint az őszi válság idején. „A München óta eltelt hat hónapban Prága semmit sem tanult és most lehullott az álarc, újból megmutatkozik a benesi vigyor és a féktelen németgyűlölet”. A Berliner Börsenzeitung szerint a csehszlovákiai kommunistapárt titkos ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy minden eszközzel harcolni fognak egy baloldali kormány uralomrajutásáért. A terv végrehajtását a német lap szerint a nemzeti munkáspárt vállalta magára.

Bombamerényletek veres összetűzések

Hétfőn este folytatódtak a véres összetűzések Szlovákia csaknem minden városában és a németlakta cseh városokban Brünnben újabb súlyos összetűzések voltak a csehek és a horogkeresztes németek között. Iglauban a német népcsoporti felhívást bocsátott ki, amely szerint a városban és környékén minden német életét veszélyben forog. Az iglaui német hitelbank pénztárosát súlyosan megsebesítették. Moravban erdőmunkások három kézigrántót dobtak. Véres összetűzések voltak Pöstyénben, Trencsénben, Késmárkon, Szepesbélán. Pozsonyban hétfőn hat izben dobtak bombát, két embert a bombaszállítók megöltek. A kommunista ellenes kiállítás épületét felgyújtották. Moravská Ostravában igen sok németet letartóztattak. Brünnben, a vas-

gyárból elbocsátották a német mérnököket.

Párizs Londonnal tárgyal

A szlovák válsággal kapcsolatosan élénk diplomáciai érintkezés folyik Páris és London között is. Bonnet francia külügyminiszter tegnap este megbeszélést folytatott Simms párizsi angol nagykövettel. A

Mach bejelenti, hogy Siso megegyezett Hitlerrel Berlinben

(Pozsony.) Hétfőn este 8 órakor a pozsonyi Színház téren óriási tömeg gyűlt össze, hogy meghallgassa Mach Sándort, a Tiso kormány volt propaganda főnökét. Mach felment a Carlton szálloda erkélyére és bejelentette, hogy Tisótól távirat érkezett. Ezután pedig közölte, hogy a szlovák kérdés megoldása végső stádiumába érkezett. Ebben a pillanatban lovasrendőrök vágattak a térre és szétkergették a tömeget. Néhány revolverlőés is eldőrdül.

A szlovákok a német nemzeti oldalán keresik boldogulásukat

Fél kilencre tisztázódott a félreértés. Mach másodszor is Carlton erkélyére ment és bejelentette, hogy a szlovák nép szabadsága biztosítva van.

— A csendőröknek itt nincs mit keresniük — mondta beszédében — a csehek boldoguljanak ahogy tudnak, mi a nagy német nemzeti oldalán keressük boldogulásunkat. — Berlinben — folytatta — megegyezés jött létre.

Gondos feleség munkából hazatérő urát Diana sóbor-szesszel várja.

francia sajtó úgy tudja, hogy határozott angol álláspont még nem alakult ki.

Anémet lapok a cseh-szlovák válság nemzetközi kihatását vizsgálva, megállapítják, hogy a francia-angol részről történt cseh határ-szavatolás ez alkalommal nincs érvényben, mert hiszen ezt a határ-szavatolást a Münchener egyezmény rendszabályozta, már pedig a jelenlegi konfliktusban nincsenek meg azok a lényeges feltételek, — a kívülről jött támadás ténye — a melyek a nyugati hatalmak beavatkozását indokolná.

A tömeg erre éljenezni kezdte Hitlert.

Benes nem nyilatkozik

Washington, márc. 14. Az amerikai lapok munkatársai azzal a kéréssel fordultak Beneshez, hogy nyilatkozzék a legutóbbi csehszlovák eseményekről s prágai barátai állítólagos puccskísérletéről. A volt köztársasági elnök titkára a következő nyilatkozatot juttatta el a lapokhoz:

— „Benes ur nem kíván nyilatkozni, tekintettel arra, hogy már nem politikus és nem áll semmiféle összeköttetésben európai politikai körökkel”.

Szövet maradványok

öltöny, kabát, kosztüm méretben is. Vászon, damaszt, zefír és női nári kelmék, nagyon olcsó árban kaphatók

STEINER maradványszalag

Calea Victoriei 3. Az udvarban.

Husvéti ajándékozásunk nagy meglepetés lesz állandó olvasóink számára Mindenki gyűjtse a szelvényeket

Alighogy befejeződött legutóbbi ajándékaikciónk, máris egy újabb ajándékozást kezdünk, amely még az eddigieket is felül fogja mulni és valóban igen sok husvéti meglepetést rejt magában. Ezúttal nem is közöljük tehát előre a főbb nyereményeket, mert ezek összeállítása csak most van folyamatban de annyit máris elárulhatunk, hogy ez az akciónk nagyon sok boldog olvasónak fog felejtethetlenné válni. Sok-sok boldog husvétot akarunk szerezni a mi kedves

és hűséges olvasóinknak, kérünk tehát mindenkit, hogy okvetlenül kezdjék meg a lapban található szelvények gyűjtését, hogy senki se maradjon ki az ajándékozásban való részvételből.

Ezúton kérjük azon bizományosainkat, akik még a legutóbbi akciónk elszámolását a kiadóhivatalnak nem küldték be, ezt azonnal teljesítsék, — mert a későn visszaérkezett igazolójegyek figyelembe nem vétetnek.

Gyilkos merényletet követett el egy bucurestii ügyvéd ellen édesapja szolgálja

Bucuresti, márc. 14. Tegnap este a Profesor Ursu uccában megdöböntő bűntény történt. Az ucca 9. számú házában Demetriade Leonida ügyvédet, amikor oda belépett, leszurta édesapja szolgálja. A súlyosan sebesült ügyvéd segélykiáltá-

sára a szomszédok segítségére siettek és kórházba szállították. A merénylet megszökött. Ugy hiszik, hogy a merénylet is érdekelve volt az idősebb Demetriade örökségénél és ezért akarta az általános örökös meggyilkolni.

Elgázolt a gyorsvonal egy kolozsvári katonát

Súlyos szerencsétlenség a javítóintézet közelében

Kolozsvár, márc. 14. Tegnap este borzalmas szerencsétlenség történt a javítóintézet épülete előtti vasuti pályatesten. A 404-es számú Kolozsvár-Bucuresti között közlekedő gyorsvonal amely 9 óra 26 perckor indult ki a kolozsvári állomásról, elgázolta Fersch Lajos 22 éves fiatalembert, a helybeli 31-es tüzérezred köz-katonáját. A szerencsétlen katonának mindkét lábát levágták a vonat kerekei. A nagy vérvesztéséget szenvedett esz-

méletlen Fersch Lajost két gyárimunkás találta meg a vasuti töltés alján. Azonnal értesítették a mentőket és a hatóságokat. Elsősegély után be-szállították a sebészeti klini-kára, ahol műtétet hajtottak végre rajta.

A szerencsétlen tüzérkatonánál ma délelőtt nagy sebláz lépett fel. Életbenmaradásához alig van remény.

A szerencsétlenség ügyében Negulescu hadbíró-alezredes elrendelte a vizsgálatot.

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 20 lei — minden további szó 2 lei. — Előfizetési díj havonta 40 lei. — Megjelenik mindennap.

POSTA

Fényképei
nagyon olcsón és nagyon jól
szavatosság mellett
Róna fényképész
műtermében kaphat
Régi képekről élethű nagyítások
Str. Alexandri No. 4.

ÁLLÁS

Fugyi és Fugyivásárhely környékére jó megélhetéssel újságíró felvétetik. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Egy kifizetőt azonnalra felveszek, fűszerüzlet Cuza Voda 53. 849

Ugyes fiatal asztalos és lakatos felvétetik Stefan Iosif 7. Játékgár. 850

Lapkihordóasszonyt, megbízhatót, fixfizetéssel és jutalékkal, bevezetett helyekre felvesszünk az esti órákra. Jelentkezés a kiadóhivatalban. 840

Férfi szabóságához kézi munkás felvétetik. Nadrághoz értők előnyben. Rimanóczy u. 5. 844

Fix fizetéssel és jutalékkal felvesszünk intelligens jömegjelensé ügynököt. Havi jövedelme biztos 4—5 ezer lei. Cím a kiadóban.

Keresek megbízható rendes mindenféle főzőnőt hosszú bizonyítvánnyal. Cím a kiadóban. 781

Jól jövedelmező közszükségleti cikkhez ügynök kerestetik Spitz, Tudor Vladimirescu 18. 843

Oradeai szőlőbe szakmánya munkás vagy szőlőfelügyelő, nős ember azonnalra felvétetik. Jelentkezés a seleusi-váradszőlősi plébánián. 842

VÉTEL-ELADÁS

Egy mély gyermekkosci olcsón eladó. Cuza Voda 68. 841

Eladó fekete női kosztüm és fekete kabát kis alakra. Cím a kiadóba. 833

Két teljesen jó állapotban levő férfi-öltöny eladó. Cím a kiadóban. 770

KULÓNFÉLE

Idős férfi vagy nő gondozását vállalom. Nyugodt otthon biztosítva. Cím a kiadóban. 790

Egészen új 50-es, 100-as légfűtő baromfi keltető gépek, 300-as 500-as műanyag, baromfi és csibe etető és itató edények kaphatók Oradeán, Str. Franceza 12. Értekezni kizárólag d. e. 8—10-ig

Rádió műsor

CSÜTÖRTÖK:

BUCURESTI. 7 Hanglemezek, torna, háztartási tanácsok 12 Tarka zene lemezekről. 13 Időjelzés, közlemények, sport-hírek, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közben sport-hírek. 13.40: Gramofon. 14.15: Hírek. időjárás-jelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofon. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18 Gyermekóra. 19 Időszaki anyagok. 19.17 Rádió zenekar hangversenye. 20 Fel-ovaás. 21 Filharmonikus hangverseny ismertetése. 21.15 A Filharmonikusok hangversenyének közvetítése. 23 Hírek. — 23.15 Gramofonlemezek. Majd hírek külföldre német és francia nyelven. Utána közlemények.

BUDAPEST I. 7.45 Torna, hírek, hanglemezek. Utána étrend, közlemények. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 13 Déi harangszó. 13.10 A rádió szonzenekara. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.35 Hírek. 17.10 Magyarország — Franciaország válogatott labdarúgó mérkőzése Párisból. 18.10 Előadás. 18.40 Pontos időjelzés. 18.55 Cigányzene. 19.30 Gazdáknek. 20.15 Beszélgetés a kassai Fő-uccáról. 20.45 Felolvasás.

Hideg földben termelt és nem pincében csirázott valódi új krumpli nagyban és kicsinyben kapható, str. Franceza 12.

A volt városi szállótelep melletti (Str. Stroeescu), a nagy-állomástól alig 5 percrenyire, több, ház építésére is kiválóan alkalmas földterület eladó. Értekezni a tulajdonosnál d. e. 8—10-ig Str. Franceza 12. 442

Töltőtoll javítást szakszerűen, gyorsan és olcsón végez a Pásztor Ede cég. 613

24 óra alatt

KÖTÜNK KÖNYVEI

Pásztor Ede cég könyvkötészetében

Selejtes kreppapir tekercsenként szállított árban kapható különböző színekben a Pásztor Ede cégnél.

LAKÁS

Kiadó 4 szobás központifutéses lakás májusra. Rimanóczi ucca 6. 829

Butorozott különálló udvari szoba magános férfinak 1-ére kiadó. Str. Pasteur 23. (Felső csengő.) 795

NYOMATOTT PASZTOR EDE CÉGNEL ORADEA PLATA MIHAI VITEAZUL 4

A TITOKZATOS

HINDU

— Regény — 33

TIZEDIK FEJEZET

Ezek a különös hangok valóban elhangzottak, mert más fülek is meghallották.

— ...Amikor tehát a szép-agyaru himelefánt ielémcsám-pázik átkozott ormányával — mesélte Mike a feszülten hallgató Mr. Macgregornak — lassan rációlok a puskámmal... No... hát ez micsoda?

Hirtelen félbeszakította az elbeszélést és zavartan emelte föl a fejét. Az „imádkozó fa” felől különös zene hangzott, amely jól illett elbeszéléséhez.

Emlékezett még azokra az éjszakákra, amikor ezt hallotta, de nem tudta, hogy mit jelent. Az unalmas Morleys Drifthez azonban annyira nem illett, hogy zavarában állatva kargatta.

— Mi lehetett ez? — kérdezte a skót és Mike nem tudta előbbi történetét folytatni.

— Odaát a dzsungelben naponta hallottuk — magyarázta könnyedén. — De amikor a tigrisek bögnek hozzá, meg a leopárdok morognak, meg a majdnem ökörnagyságura hízott kigyók csörögnek, akkor az ember nem is igen törődik ilyen csekélységgel.

A karcu Mr. Macgregor kis sé ijedten rezzent össze.

— Gondolja, — érdeklődött habozva — hogy talán egy olyan iszonyu hal csinálta a lármát, amelyet ma reggel fogott? Mrs. Morley beszélt róla.

Mike bizalmatlanul bandzsított rá a szemé sarkából, mert nem tudta, mit feleljen erre a kérdésre. De nem akarta, hogy a skót zavarba hozza őt.

— Lehetséges — ismerte be nyugodtan. — Egyszer egy disznófajta állatot ejtettem el, amelyik úgy csicsereggett, mint egy fülemüle. Az ember nem is hinné el az ilyesmit, ha nem csavargott volna egy kicsit a világban.

Macgregor kissé irigyen bólintott és vágyódva sóhajtott.

— No igen... aki ezt megteheti. Maga sokfelé járt, ugy-e?

— Merem állítani — felelt Mike szerényen. — Az úgynevezett földgolyót úgy ismerem mint ezt a rétet: felülről-lefelé előlről-hátulról. Ma olyan helyen voltam, ahol az embernek lefagyott a nyelve a torakában s néhány hét múlva már másutt jártam, ahol az napra kitett nyershus is megfőtt.

— És mindig Mr. Morley-val?

— Nem. Csak az utolsó nyolc év alatt. Éppen idejében jöttem, mert valami veszélyes macskafajta kapta szájába a gazdáját és épp el akarta cipelni. Persze előkaptam a pus-kámat és kilőttem a bestia fogsorát, mire elejtette Mr. Morleyt.

(Folytatjuk)